

ELŐFIZETÉS

HELYBEN:
Egy évre 24 korona.
Egy hónapra 2 korona.

VIDÉKEN:
Egy évre 28 korona.
Egy hónapra 2 k. 40 f.

HIRDETÉSEK:
4-hasábos péntek sor egyszer 20 fillér,
minden következőnél 16 fillér.

ARADI KÖZLÖNY

POLITIKAI NAPILAP.

SZERKESZTŐSÉG:

Aradi és esanádi egyesült
vasutak palotájában.
TELEFON-SZÁM: 357.

KIADÓHIVATAL:

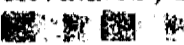
Aradi Nyomda Részvény-
Társaság.
József főherceg-ut 22. sz.
TELEFON-SZÁM: 151.

Arad, 1916.

Főszerkesztő:
Stauber József.

Hétfő, január 3.

Hat orosz ezred veresége Pflanzer-Baltin besszarábiai arcvonalán.

Budapest, január 2. (Hivatalos.) A főhadiszállásról jelentik: 

Orosz hadszíntér:

Az ellenség most már a Pflanzer-Baltin hadsereg besszarábiai harc vonala ellen is újból megkezdte a támadást. Miután újév éjjelen már kétszer és a rá következő délelőttön ugyanannyiszor, hiába kísérelte meg, hogy állásunkba benyomuljon, délután egy órakor a toporudzi erődítmények ellen újból erős támadást intézett, amelyet a vitéz védők kézzusában visszavertek. Két órával később ugyanazon kerületen hat orosz ezred nyomult előre, de azokat is legnagyobb részben újból visszavertük, csak egyik zászlóaljunk szakaszában nincs még a harc befejezve. **Az ellenség veszteségek rendkívül nagyok.** Az ellenség újév reggelén Buczacztól északkeletre Strypamenti harc vonalunkat megtámadta. Ezen támadás épúgy meghiusult, mint az oroszok előretörése egyik, Barkonovtól északkeletre levő, sáncaink ellen. Kelet Galiciban egy hét óta beszállított foglyok száma közel háromezer. Dubnótól délre és Berestianinál a Korusin területen, gyengébb ellenséges osztagokat visszavertünk.

Olasz hadszíntér:

Semmi ujság.

Délkeleti hadszíntér:

Semmi jelentős esemény nem történt. Höfer altábornagy, a vezérkari főnök helyettese. (Miniszterelnökség sajtóosztálya)

Orosz osztagok visszavert támadása a német fronton.

Berlin, január 2. (Hivatalos.) A nagy főhadiszállás jelenti:

Nyugati hadszíntér:

A január elsejére virradó éjjel erős angol osztagok kísérelték, hogy Rehling (Armentierestől északkeletre) melletti állásunkba benyomuljanak, meghiusítottuk. Hullnehtől északnyugatra csapataink sikeres robbantás után megszállották a robbantási tölcseért. Egy ellenséges árok elfoglalása alkalmával a Hartmansweilkerkopftól

délre, több mint kétszáz fogoly került kezünkre.

Keleti hadszíntér:

Az arcvonal különböző helyein előrenyomuló gyengébb orosz osztagokat visszavertük. A Driswjati tótól északra egyiküknek sikerült, átmenetileg, egészen állásunkig előrenyomulni.

Balkán hadszíntér:

A helyzet változatlan. Legfőbb hadvezetőség. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.)

Ujévi tisztelgés Kintzig János főispánnál.

(Az aradi nemzeti munkapárt az elnökénél.)

Az Aradi Közlöny tudósítójától.

Arad, január 2.

Az aradi munkapárt az újévi ünnep elő napját használta fel arra, hogy vezérüknél Kintzig Jánosnál, Arad város főispánjánál megjelenjenek és elítte ismét kifejezést adion azoknak az őszinte szeretettől és nagybecsülésből fakadó érzelmeknek, melyek a pártot elnökövel az elmúlt esztendő dícsőségével megívott harcaiban eggyé forrasztották. Kintzig János főispán, aki a legtorróbb politikai tudásban is nobiles egyéniségéhez méltó győzésekkel küzdött pártja élén és az egész város közönségének tiszteletét, nagyrabecsülését tudja kivívni, aki a politikai küzdelmek idejének multával pártkereteken felül emelkedő szempontok érvényesülését, a mai súlyos viszonyok között pedig teljes társadalmi harmóniának érvényesülését hirdette, eme emelkedett álláspontnak adott kifejezést azzal az óhajával is, hogy főispáni beiktatása alkalmából a küldöttségek megjelenésének mellőzését kérte, mert dolgozni nem ünnepelni jön. Az aradi munkapárt tehát az új év napján tisztelgett elítte, mert úgy érezte, hogy kötelessége győzelméről-győzelemre vezető vezérét bizalmáról és együttérzéséről, hűségéről és ragaszkodásáról biztosítani, amikor az tehetsége és képessége, valamint a kormány bizalma következtében egy szélesebb, feladatkörre, Arad város törvényhatósági politikai, gazdasági és társadalmi életének vezetésére és irányítására, vállalkozott.

Szombat délelőtti órákban az aradi nemzeti munkapárt rendkívül népes küldöttsége kereste fel otthonában Kintzig János főispán Pálmai Lajos dr. ügyvezető elnök vezetésével. Mikor a főispán Varjassy Lajos polgármester társaságában a pártbívek jelkes, hatalmas éljenzése közben megjelent Pálmai dr. a következőképen üdvözölte őt:

(Nehéz feladatok, súlyos felelősség.)

Méltóságos urunk, tisztelt elnökünk! Abban a pillanatban, amikor másfél évvel ezelőtt kiört a világháború, minden politikai akció, minden pártmozgalom megszűnt. Külső ellenségeinkkel szemben egy egységes nemzet vette fel a harcot és a diplomácia ultima ratioja: az ügy és a puskaszava elnémitott minden más kérdést. Azoknak, akik koruk, egészségi állapotuk vagy közgazdasági hivatásuk okán nem tegyverrel a kezükben vezetik ki részüket a harcból, első kötelességük és érzésük elismeréssel és hálaival adózni szoknak, akik életüket, testi épségüket és — bár átmenetileg — szatadságukat áldozzák a haza oltárán. De eme legszentebb kötelesség és érzés mellett vannak még kötelességek és érzések, amelyeket még a világháború fontossága sem szabad, hogy kiöljön belőlünk. Ezekhez a kötelességektől tartozik első sorban a gondoskodás a nemzet és a nép gazdasági boldogulásáról és ezek, akik eme feladat teljesítésére vannak hivatva, akik erre vállalkoznak és akik ezt teljesítik, nem kevésbé fontosabb missziót fejtettek ki, mint katonáink. Ezért örülünk annak, ha eme feladattal olyankor biznak meg, akik egyrészt tehetségük és lépezetük máserészt aravalóságuk és rételemtségük által direktre predestinálva vannak eme feladatok megoldására.

Méltóságod közéleti tevékenysége már eddig is arra irányult, hogy közvetve és közvetlenül a hazának és különösen szűkebb hazánknak Arad sz. kir. városnak érdekeit támogassa és előmozdítsa. És amikor a kormány éppen ezekre való figyelemmel méltóságodat állította városi törvényhatóságunk élére, megadta méltóságodnak a lehetőséget arra, hogy polgártársainak érdekeit még több jogosultsággal, nagyobb megbírával és fokozottabb jóindulattal képviselhesse.

Tudatában vagyunk annak, hogy a mostani végzetes időkben a főispáni állás nemcsak díj és méltóságot, hanem nehéz feladatokat és súlyos felelősséget is hárít annak viselőjére és tudatában vagyunk annak is, hogy amikor Méltóságod ezt az állást elfogadta és ezzel egyben őshajásunk teljesülését valósította meg, nem az előbbi, hanem az utóbbi szempontok által volt vezérelve, de nemcsak hisszük, hanem meg is vagyunk győződve arról, hogy a kötelesség becsületes teljesítése, amely elnök Méltóságod fogalmát képviseli, mindezeket a problémákat helyesen és bölcsen fogja megoldani.

Ezt a bizalmunkat és ezt a megbízgatásunkat jogosan meríteljük eddigi együttműködésünk tapasztalataiból. És ez az együttműködés és az ebből természetesen kifelé fordított és kialakult együttérzés adja meg nekünk fokozottabb mértékben az okot és jogot, hogy a háború dacára kifejezést adhassunk Méltóságod személye iránti érzéseinknek. Megtagad-

nunk kellene hitünk, elveinket, multunkat, megtagadnunk kellene önmagunkat, ha ebből az alkalomból kifolyólag nem tolmácsolnók Máltóságod előtt örömről és megelégedésünket, hogy törvényhatóságunk irányítását és vezetését elvállalni méltóztatott, ha nem biztosítanak arról, hogy úgy mint eddig, ezenül is hűséggel és ragaszkodással fogjuk követni és támogatni minden a hazá és polgárság érdekére irányuló törekvéseiben és ha nem jelentenek ki ünnepélyesen, hogy sulyt fektetünk arra, hogy a közöttünk a multak munkái által összekovácsolt viszony és kapcsolat továbbra is változatlan épségben fennálljon.

Es ha a legközelebbi ujév alkalmával ismét tisztelgünk Máltóságod előtt, adja a mindenható uristen, hogy béke legyen városunkban, béke legyen hazánkban és béke legyen az egész világon.

(A főispán válasza.)

A főispán a bosszantató éjlenzés lecsillapulta után mélyen meghalva emlékezett meg elsősorban is szokról a hősről, dicsőséggel övezett katonáinkról, akik életet és vácnyot áldozva, oltárukat és családjukat elhagyva a hazáért hullatják vérüket, hogy beérkoszoruzza legyverrel távoltertek ellenségreinket a haza határáról. Azt a kívánságot fejezte ki, hogy ezek a hősök vajha minél előbb visszatérnének a családi tűzhelyhez és részt vehetnének a béke áldásos munkájában.

Majd megköszönve a párttagoknak tisztelgését, amely — úgymondotta — a munkapárt elnökének és nem a főispánnak szólt, mert még nem tekinti magát annak, történelmi visszapillantást vetett az utolsó évek politikai harcára és büszkeséggel mutatott rá arra, hogy a párt megalakulása és működése a nemzeti és országos nagy érdekek szempontjából megítélve mennyi áldást fakasztó munkának volt termékeny alapja.

Váázolva a nemzet most folyó véres küzdelmét léteért és megrajzolta azt a helyet, amelyet a dicsőség mezején vívot ki magának, hangsúlyozta, hogy a nemzeti munkapárt szerepése és megatartása mily döntő tényező a háboru dicsőséges folytatásában. Ama erős meggyőződésének és hitének adott kifejezést, hogy a párt tevékenységének irányzata a már eddig kivített gyzelmeket a nemzet áldozatkésztsége és kitartása mellett, a végső diadal elérésére és a háboru dicsőséges befejezésére teszi lehetővé.

Beazált azokról a nagy feladatokról, amelyek a háboru után várnak a nemzetre és amelyek csak úgy lesznek teljesíthetők, ha a nemzet fiait megértéssel, testvéri egyetértéssel támogatják egymást.

Végül szólt azokról az erkölcsi képesokról, amelyek őt a párttal egybeforrasztják és azt kérte, hogy a vállalt nagy feladatok teljesítésében továbbra is támogassák.

A forma lag is szép beszédet a küldöttség tagjai többzsr székítették féibe helyeslései és annak befejeztével szünni nem akaró éjlenzés és taps fogadta. Összinte és meleg ovációban volt része a főispánnak, aki a tisztelgés után soláig elbeszélgetett híveivel.

Megkezdődött a kenyér-jegyek kiosztása. Varsasy Lajos polgármester ma kibocsátott rendelkezéssel közhírre teszi, hogy holnap január 3-án, hétfőn tíz helyen megkezdődik a kenyér és lisztjegyek kiosztása. A rendelkezések részletesen tájékoztatják a községeket az összes tudnivalókról és módokról, akik

1915. augusztus havában a városnál bejelentették lisztszükségletüket igyekezzenek kivenni a jegyeket, mert ezek nélkül január 10-től kenyér és liszt nem vásárolható.

H I R E K.

— Az első kényszeregység Aradon. Tudvalevő, hogy 1915. december 1-én éetbe lépett az a nagy horderejű rendelet, amely az adós fizetéseképtelensége esetén a csődöt kívánja elhárítani az adós és a hitelező érdekében egyaránt. Amíg eddig csak csőd esetén lehetett a hitelezőket bíróság egyességre kényszeríteni, s ekkor is 40 százalék volt a minimális kvóta, addig most csődön kívül kényszerítheti a bíróság a hitelezőket bármily kvótájú egyességre, ha azt a hitelezők kétharmada elfogadja. Ily csődön kívüli kényszeregységi eljárást tegnap indított meg először az aradi törvényszék Hönigesz Károltán uszentannai szőlőbirtokos kérelmére, aki ötszáz ezer K. meghaladó tartozásaira 150.000 K-t ajánlott fel hitelezőinek. Az aradi törvényszék — melynek területén Heiler Mór dr. törvényszéki bírósá jár el a kényszeregységi ügyekben — az egyességi tárgyalás hatánapjára 1916. február 1-ét tűzte ki és vegyonfelügyelőül Krausz Gyula dr. aradi ügyvédet a hitelezői védőyletek képviselőjét rendelte ki. A vegyonfelügyelőnek sok oldatu és jelenékeny hatáskörű tiszt van erre nemcsak ügyvéd rendelkezés ki, hanem bárki is. Bécsben, ahol a kényszeregységi eljárás már több mint egy év óta érvényben van, a legtöbb esetben a Creditoren Verein megbizottai rendelkeznek ki. Budapestben is két egymáután előfordult esetben a hitelezői védőylet alkalmazottja, míg egyébként az országban eddig előfordult esetek nagy részében kereskedő, Nagyváradon és Egerben pedig egy-egy ízben ügyvédet rendeltek ki a bíróságok.

— Halálozás. Werner Károly aradi termény nagykereskedő ma este a Maros-utóban lévő lakásán hirtelen rosszul lett. Családja nyomban orvosért küldött, de Werner pár pillanat múlva meghalt. Halálát szívrohás okozta. A tragikus véget ért nagykereskedő hatvan éves volt. Werner Sándor dr. a 38. gyalogezred főorvosa, aki most az északi harctéren van, apját, Pepper Sándor dr. orvos, aki mint a 38. gyalogezred hadnagya még a tavasszal orosz fogságba esett, és Somogyi József az aradmegyei takarékpénztár tisztviselője apósukat gyászolják az elhunytban.

— Barth Lajos ártatlan. Hetekkel ezelőtt megírta az Aradi Közlöny, hogy Barth Lajos Prágában kémkedés és csalás gyanúja alatt letartóztatott és amit akkor hittünk, az valóban is bizonyult: Barth ártatlanul került az ügyesség kezére. Hetekig tartó vizsgálat után ma szabadon bocsátották a legesodálatosabb könyv tulajdonosát, minthogy a szigoru vizsgálat kiderítette, hogy Barth ellen irigység szülte rágalomaknál egyebet nem tudtak elleneségei a vádhatóságnak közébe szolgáltatni. Mint egy prágai távirat jelenti, a főügyesség a teljes vizsgálat befejeztével azonnal intézkedett, hogy az ártatlanul szenvedő érdekes ember elhagyhassa börtönét és visszanyerje szabadságát.

— Rendkívüli városi közgyűlés. Arad város törvényhatósága január 5-én, szerdán délután négy órakor rendkívüli közgyűlést tart. Ekkor választja meg a törvényhatóság a közigazgatási bizottságnak öt tagját is.

— Az álkéményseprő. Egyik aradi kávéházban történt szilveszter éjszakáján. Hagyományos szokás, hogy szilveszter éjszaka megjelenik 12 órakor a vendéglőkben és kávéházakban a kéményseprő és a — batonás emberek szerint — szerencsét hozó kormos seprővesző szálakat jó pénzért kínálja eladásra a mulató közörségnek. Nagy keletje szokott lenni az értéktelen portékának és idáig — mondjuk — rendben is volna a dolog, azonban az már nem lehet mindegy, hogy az üzletet egy valódi kéményseprő bonyolítja-e le, vagy sem. Még komikusabb a jelen esetben, hogy nem is józan, hanem borított állapotban levő urakban alapos és szakszerű megfigyelés alapján arra a következtetésre jutott, hogy az jó „veselőt” egy befekeltett, ugynevezett álkéményseprő csinálja és amennyire az ilyenkor az alkohol szabályai megengedik, be is bizonyította, hogy a kéményseprős tétől-talpig: hamis... Az álkéményseprőt egy kétfőre kitessekkelték a kávéházból és már napirendre is tértek az ujesztendő eme legfrissebb szélhámosságának rosszul sikerült trükjén, amikor egyik sarok asztalnál egyedül ülő iparosnak újabb agálya támadt, amelynek fenhangon kifejezést is adott:

— Most igazán kíváncsi vagyok, hogy az a malac, az egyiknek az elébb megfogtam a farkát és ezért egy koronát adtam, csakugyan igazi volt-e? . . .

— Hirtelen halál. Ma délelőtt tíz óra tájban az Aradi és Csanádi Vasutak pénztár helyiségében egy uriasan öltözött öreg ur hirtelen rosszul lett, összeesett és pár pillanat múlva meghalt. Az esetről értesítették a rendőrséget, ahonnan Hank Albert dr. ügyeletes rendőrfogalmazó és Tisch Mór dr. főorvos jelentek meg az elhunytnál, akiről megállapították, hogy Erdélyi Vilmos hatvankét éves nyugalmazott Acsev. áltomás főnök, máriaradnai lakos és halálát szívrohás okozta. Holttestét kiszállították a felső temető halottas házába.

— Tolvaj szélhámos. Egy eddig még kézre nem került szélhámos több aradi házában megfordult és azt jelentette, hogy a villanygyártól jött, kérte, hogy mutassák meg neki, hol a villanyóra. Ennek megtörténte után azt mondta, hogy menjenek be és gyűjtssék meg az összes körleket. Ahol ezt megtették és magára maradt, amit hamarjában tudott: összeszedte és odébb állt. Más helyen azt adta elő, hogy számlát hozott és annyi korona fizetendő, ahány villanykörte a lakásban ég. Ahol a csais nem sikerült, ott elköszönt és eltávozott. Különösen a Tököl-téren és környékén folytatta ravasz manipulációját, míg szán gyanúsá vált, egy helyről, hol szintén próbálkozott, telefonáltak a gyárba, a hol már tudtak a visszaélésről és teljesítették a rendőrségen.

— Fűtünk papírral! A drága fűtőanyag mellett sokat megtakarítunk, ha a tüzelésnél olcsó hulladék papírt használunk. Ilyen hulladékpapír kb. 60 kilós balakban csomagolva kapható: balanként 2 koronáért az Aradi Közlöny kiadóhivataltól.

— Apróhirdetések az „Aradi Közlöny” részére felveleinek a Messenger-boy irodában Deak Ferenc-utca 8. Ugyanitt kapható az Aradi Közlöny.

Felelős szerkesztő:

Rudnyánszky Endre.